

гуманітарного міжнародного права, знань діючого національного законодавства та положень Четвертої конвенції що до поводження з затриманими та ув'язненими особами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Устав Організації Об'єднаних Націй. – Сан-Франциско. – 26 червня. – 1945.
2. См.: «Мы, народы: роль Организации Объединенных Наций в XX веке» доклад Генерального секретаря ООН. Док. ООН А/54/2000, § 352.
3. Сучасна парадигма міжнародної гуманітарної безпеки / П.Г. Зверев // Проблеми забезпечення прав людини в правоохоронній діяльності: матеріали Міжнародної наукової конференції (14 квітня 2014). – Калінінград. – С. 34-37.

4. Организация Объединенных Наций, другие международные организации и их роль в XXI веке / В.Н. Федоров. – М.: Логос, 2007. – С. 540.
5. Применение силы и правила ведения боя в миротворческих операциях ООН/ П. Г. Зверев // Молодой ученый. – 2014. – № 6 (65). – С. 551-553.
6. Первый Копенгагенский процесс по обращению с задержанными в период международных военных операций // Молодой ученый. – 2014. – № 3(62). – С. 646-648.
7. Див.: Larsen K.M. The Human Rights Treaty Obligations of Peacekeepers. Cambridge: University Press, 2014. – P. 401.
8. Див.: US.Monitoring of Detainee Transfers in Afghanistan: International Standards and Lessons from the UK and Canada. – New York: Human Rights Institute of Columbia Law School, 2010. – P. 6-8.

УДК 341.46

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖІНОК: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Фоміна Л. О.,

викладач кафедри міжнародного
і європейського права
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Анотація У статті проаналізовано положення міжнародно-правових актів щодо закріплення права на забезпечення безпеки жінок; приділено увагу заходам забезпечення безпеки жінок; акцентовано увагу на існуючій проблематиці в цій сфері.

Ключові слова: забезпечення безпеки; жінки; заходи забезпечення безпеки; міжнародне кримінальне судочинство; правовий статус.

Аннотация В статье проанализированы положения международно-правовых актов относительно закрепления права на обеспечение безопасности женщины; уделено внимание мерам обеспечения безопасности женщины; акцентировано внимание на существующей проблематике в этой сфере.

Ключевые слова: обеспечение безопасности; женщины; меры обеспечения безопасности; международное уголовное судопроизводство; правовой статус.

Annotation In this article it was analyzed the provisions of the international legal acts for the right to security of the women; it was paid attention to the security measures; it was focused on the the existing problems in this area.

Key words: security; women; security measures; international criminal justice; legal status.

Постановка проблеми. Міжнародно-правові акти з прав людини закріплюють основоположні права і свободи людини, серед яких важливе місце займає право на безпеку людини. Так, загальне тлумачення поняття «безпека людини» міститься в резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (далі – ГА ООН) А/RES/66/290. Варто зауважити, що при визначенні цього поняття також важливо враховувати особливі потреби кожного індивіда в суспільстві, оскільки в силу свого вразливого стану деякі групи людей для реалізації своїх прав можуть потребувати додаткового захисту. Так, до такої категорії осіб належать жінки.

Усюди в світі – як у благополучних, так і в бідних країнах – жінки піддаються побиттю, стають об'єктами торгівлі людьми, їх гвалтують і вбивають. Такі порушення прав людини не тільки завдають

величезну шкоду і страждання окремим особам, вони підривають основу цілих суспільств [8, с. v].

Рада з прав людини ООН визнала, що насильство стосовно жінок і дівчаток коріниться в зумовленому історичними та структурними факторами нерівному «співвідношенні сил» між жінками і чоловіками, і що всі форми насильства щодо жінок і дівчаток серйозно порушують, обмежують або зводять нанівець реалізацію ними всіх прав та основоположних свобод людини... [14. с. 2].

Питання правового статусу жінок в аспекті загальних прав людини розглядалось у роботах таких вчених, як: М. Баймуратов, М. Буроменський, В. Буткевич, О. Лукашева, Т. Сиродід та ін., однак дана тематика потребує подальшого детального дослідження.

Мета статті полягає в аналізі положень міжнародно-правових актів щодо закріплення права на забезпечення безпеки жінок.

Для досягнення мети поставлено наступні завдання: дослідити закріплення права на забезпечення безпеки жінок у міжнародних актах із прав людини; проаналізувати заходи забезпечення безпеки жінок, які стали жертвами насильства.

Виклад основного матеріалу.

Забезпечення безпеки людини є одним з пріоритетних напрямків діяльності світової спільноти. Так, право на безпеку закріплено в положеннях універсальних та регіональних актів з прав людини (Загальній декларації прав людини 1948 р., Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 р., ст. 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод 1950 р. тощо).

Загальною декларацією прав людини 1948 року закріплено, що кожна людина має право на життя, свободу і на особисту недоторканність (ст. 3), у Міжнародному пакті про громадянські й політичні права 1966 року визначено, що кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність... (ч. 1 ст. 9), у Конвенції про захист прав і основоположних свобод 1950 р. також зазначено, що кожен має право на свободу та особисту недоторканність (ч. 1 ст. 5).

Проте, концепція безпеки людини не обмежується лише правом на безпеку та особисту недоторканність, її положення є значно ширшими та охоплюють й інші права та свободи людини.

Так, у резолюції ГА ООН A/RES/66/290 (Подальша діяльність у зв'язку з пунктом 143 Підсумкового документа Всесвітнього саміту 2005 року, присвяченим безпеці людини) закріплено, що поняття «безпека людини» включає низку прав, серед яких: право людей на життя в умовах свободи і гідності, а також свободи від злиднів і безвихідності; прийняття всеосяжних і контекстно виправданих превентивних заходів, що враховують інтереси людини, спрямовані на посилення захисту та розширення прав і можливостей усіх людей і громад (п. 3). Разом із тим, ГА ООН постановила продовжувати обговорення питання безпеки людини (п. 7) [12].

При обговоренні питання безпеки людини слід враховувати також характерні ознаки деяких категорій осіб, зокрема, гендерний фактор, вік тощо. Так, жінки, в силу своєї вразливості, можуть потребувати додаткового захисту. Не випадково, до «злочину проти людяності», в контексті Римського статуту Міжнародного кримінального суду, відноситься зґвалтування, оборнення в сексуальне рабство, примус до проституції, примусова вагітність, примусова стерилізація або будь-які інші форми сексуального насильства зіставної тяжкості, якщо кожне з цих діянь вчинено в рамках широкомасштабного або систематичного нападу на будь-яких цивільних осіб, і якщо такий напад здійснюється свідомо (7 «g») [15, с. 5].

Насильство щодо жінок є однією з перешкод для досягнення цілей рівності, розвитку та миру. Воно або порушує і обмежує, або зводить нанівець здійснення жінками прав людини і основних свобод людини. У будь-якому суспільстві, більшою чи меншою мірою, жінки і дівчатка піддаються фізичному, сексуальному і психологічному

насильству незалежно від рівня доходів, класової приналежності та культури [4, с. 151].

ООН визнає гендерне насильство найпоширенішим і в той же час найневизнаним видом порушення прав людини в світі. Кожна третя жінка в світі щонайменше раз у житті відчуває психологічний тиск чи почуття ізольованості або піддається залякуванню, чи фізичному або сексуальному насильству. Насильство щодо жінок має місце як у суспільному, так і в приватному житті і в будь-якому суспільстві, причому найбільшою мірою жінки піддаються ризику в країнах, що розвиваються. Тому належним чином розроблені плани у галузі розвитку повинні передбачати вирішення завдань щодо запобігання насильству, оскільки забезпечення захисту та безпеки жінок є найважливішою передумовою для створення умов, необхідних для забезпечення мирного існування, підвищення стандартів якості життя та підтримці процесів самовдосконалення і поліпшення життя громад [5, с. 2].

ГА ООН у Декларації про викорінення насильства щодо жінок (A/RES 48/104 від 20 грудня 1993 року) (далі – Декларація 1993 року) підтверджує, що насильство щодо жінок є порушенням прав та основних свобод людини, а також перешкоджає або не дозволяє їм користуватися цими правами та свободами, і виражає стурбованість нездатністю вже протягом тривалого часу забезпечити захист і сприяння таким правам і свободам у випадках застосування насильства щодо жінок.

Статтею 3 Декларації 1993 року закріплено, що жінки користуються рівними правами щодо здійснення і захисту всіх прав та основних свобод людини у політичній, економічній, соціальній, культурній, громадській та будь-яких інших галузях. Ці права включають, зокрема: право на життя; право на свободу та особисту недоторканність (ст. 3 «а, с») [3].

У своїй резолюції A/RES 61/143 від 19 грудня 2006 року «Активізація зусиль з метою викорінення всіх форм насильства щодо жінок», ГА ООН звернула увагу на вразливий стан жінок та підкреслила, що «насильство щодо жінок» означає будь-який акт насильства, скоєний за статевою ознакою, який завдає чи може заподіяти фізичну, статево або психологічну шкоду або завдати страждання жінкам... (п. 3) [13, с. 3].

Правам жінок було приділено увагу й у Віденській декларації і Програмі дій від 25 червня 1993 року, зокрема, зазначено, що права жінок і дівчаток є невід'ємною, складовою і неподільною частиною загальних прав людини. Повна і рівноправна участь жінок у політичному, громадянському, економічному, суспільному і культурному житті на національному, регіональному та міжнародному рівнях, а також ліквідація всіх форм дискримінації за ознакою статі є першочерговими цілями міжнародної спільноти. Насильство за ознакою статі і всі форми сексуального домагання та експлуатації, включаючи ті з них, які виникають з культурних упереджень і незаконної міжнародної торгівлі жінками, несумісні з гідністю і цінністю людської особистості і повинні бути викорінені. Цього можна досягти шляхом прийняття правових

заходів і за допомогою національних дій та міжнародного співробітництва в таких сферах, як економічний і соціальний розвиток, освіта, безпечне материнство та охорона здоров'я, а також соціальна підтримка» (п. 18) [1].

У Пекінській Декларації 1995 року уряди, що приймали участь у Четвертій конференції зі становища жінок, виказали рішучість забезпечувати жінкам і дівчаткам можливість повністю користуватися всіма правами людини та основними свободами і вживати дієвих заходів проти порушення цих прав і свобод і попереджувати й усувати будь-які форми насильства щодо жінок і дівчаток (п. п. 23, 29) [6].

Платформою дій затвердженою також в рамках Четвертої конференції зі становища жінок 1995 року (далі – Платформа дій 1995 року) закріплено, що насильство щодо жінок є однією з перешкод на шляху досягнення цілей рівності, розвитку та миру. Насильство стосовно жінок є порушенням прав та основних свобод людини, а також перешкоджає або не дозволяє їм користуватися цими правами і свободами. Нездатність вже протягом тривалого часу забезпечити захист і заохочення таких прав і свобод у разі застосування насильства щодо жінок – це проблема, яка викликає занепокоєння в усіх державах і повинна бути вирішена (п. 112) [7, с. 50].

У матеріалах IX Конгресу з попередження злочинності і поведіння з правопорушниками (Каїр, 29 квітня – 8 травня 1995 р.) Конгрес наполегливо закликав держав-учасниць з метою викоринення всіх форм насильства щодо жінок прийняти, у разі відсутності діючих документів, відповідні ініціативи, включаючи: закони, які забороняють акти насильства щодо особи та карають за такі акти, особливо, якщо їх жертвами можуть стати жінки; закони, процедури правоохоронної діяльності і програми, які враховують різноманітні умови життя жінки, з метою попередження віктимізації жінок; забезпечення їх безпеки і справедливого поведіння з ними у випадку їх віктимізації; та заохочення добровільного надання жінками відповідним органам влади заяв про акти насильства, які мали місце щодо них (п. 1 «а, б») [2, с. 29-30].

Прийняття і реалізація національних законів про викоринення усіх форм насильства щодо жінок і дівчаток і покарання за нього у відповідності з міжнародними стандартами в галузі прав людини, є одним із п'яти ключових завдань, поставлених Генеральним секретарем у рамках кампанії «Спільно покінчимо з насильством щодо жінок» [9, с. 5].

Необхідно зазначити, що важливою гарантією у боротьбі з насильством над жінками та забезпеченні їх безпеки є розробка нових, удосконалення існуючих заходів попередження та недопущення насильства над жінками у будь-якій сфері суспільного життя.

Так, Комітет із ліквідації дискримінації щодо жінок у своїй загальній рекомендації № 19 1992 року «Про насильство щодо жінок» рекомендував державам-учасницям: забезпечити, щоб закони, спрямовані проти насильства і зловживань у сім'ї, згвалтування, статевого насильства та інших видів насильства щодо жінок, гарантували належний захист усіх жінок і повагу їх честі та гідності...; вжити всіх заходів правового та іншого характеру, які необхідні

для забезпечення ефективного захисту жінки від насильства за ознакою статі, включаючи, зокрема: ефективні заходи правового характеру, в тому числі застосування заходів кримінального покарання, цивільно-правових засобів захисту і положень, що передбачають виплату компенсації з метою захисту жінок від усіх видів насильства...; включати в доповіді інформацію про правові, профілактичні і захисні заходи, які були прийняті для подолання насильства щодо жінок, і про ефективність таких заходів... (п. 24 «b» «f» «v» ст. 16) [16, с. 4-6].

У Резолюції A/RES/52/86 1998 року «Заходи у сфері попередження злочинності та кримінального правосуддя з метою викоринення насильства щодо жінок» ГА ООН наполегливо закликала держав-учасниць здійснювати стратегії, розробляти політику і розповсюджувати матеріали з метою сприяння забезпеченню безпеки жінок в сім'ї і в суспільстві в цілому, в тому числі конкретні стратегії попередження злочинності, в яких відображалися б реальні умови життя жінок і забезпечувалось б задоволення їх особливих потреб в таких сферах як, соціальний розвиток, формування навколишнього середовища і здійснення профілактичних програм виховного характеру; закликала надалі держав-учасниць сприяти проведенню активної і ефективною політики забезпечення врахування гендерних аспектів при розробці і здійсненні всіх видів політики і програм у галузі попередження злочинності і кримінального правосуддя, яка може допомогти у викориненні насильства щодо жінок, для того щоб до прийняття рішень можна було провести аналіз, який би дозволяв забезпечити відсутність в їх наслідках несправедливої гендерної незбалансованості (п.п. 2, 3) [10, с. 2].

Важливо також зауважити, що жінки, які стали жертвами насильства, або свідчать проти особи чи групи осіб, які скоїли такий злочин можуть потребувати додаткових заходів забезпечення безпеки в рамках кримінального судочинства, що поєднуються вразливим психологічним і фізичним станом.

Платформою дій 1995 року передбачено прийняття комплексних заходів із попередження і ліквідації насильства щодо жінок. Зокрема, до діяльності, яка повинна здійснюватися урядами віднесено: прийняття та/або реалізація законодавства і проведення його періодичного огляду та аналізу для забезпечення його ефективності в справі викоринення насильства щодо жінок з приділенням особливої уваги заходам із попередження насильства і судовому переслідуванню осіб, винних у його скоєнні; вжиття заходів щодо забезпечення захисту жінок, які зазнали насильства, доступу до справедливих і ефективних засобів судового захисту, включаючи виплату компенсації та відшкодування збитків жертвам і відновлення їх здоров'я, і реабілітації правопорушників; надання жінкам, які піддавалися насильству, доступу до механізмів здійснення правосуддя і, відповідно до національного законодавства, до справедливих й ефективних засобів судового захисту в зв'язку із загрозою їм шкодою та інформування жінок про їх права щодо відшкодування збитків через такі механізми (п. 124 «d, h») [7, с. 53].

У Типових стратегіях та практичних заходах щодо викоринення насильства щодо жінок в сфері попередження злочинності та кримінального правосуддя, які містяться у резолюції 52/86 ГА ООН від 12 грудня 1997 року (далі – Типові стратегії) визнається необхідність проведення активних заходів із метою всебічного врахування гендерних аспектів у будь-якій політиці і програмах, пов'язаних з насильством щодо жінок, забезпечення рівноправності чоловіків і жінок і рівноправного та справедливого доступу до правосуддя, а також встановлення рівного співвідношення між чоловіками і жінками на рівні прийняття рішень, що стосуються викоринення насильства щодо жінок... (п. 3) [10].

У Типових стратегіях державам-учасницям пропонується належним чином проводити огляд, оцінку і перегляд своїх кримінально-процесуальних норм для того, щоб: жінки, які зазнали насильства, мали можливість давати свідчення в ході судового розгляду нарівні з іншими свідками, і були вжиті заходи, що сприяють дачі таких показань і захисту недоторканності приватного життя; суди відповідно до національної конституції були наділені повноваженнями видавати охоронні або заборонні накази у справах про насильство щодо жінок, у тому числі про виселення осіб, які вчинили злочин, про заборону вступати надалі в контакт з потерпілою та іншими сторонами, які стали жертвою як за місцем проживання, так і поза ним, і встановлювати міри покарання за порушення цих наказів; у разі необхідності могли бути вжиті заходи, що забезпечують безпеку потерпілих та їх сімей, а також заходи щодо їх захисту від погроз та помсти; враховувалися міркування безпеки при прийнятті рішень відносно вироків, не пов'язаних або частково пов'язаних із позбавленням волі, звільненням з-під варти під заставу, умовним звільненням з-під варти, умовно-достроковим звільненням або пробацією (п. 7 «с, g, h, i») [10].

Суттєвою гарантією у забезпеченні безпеки жінок у кримінальному судочинстві є положення згідно з яким, державам-учасницям наполегливо пропонується відповідним чином захищати безпеку жертв і свідків до, під час і після кримінального процесу (п. 9 «h») [10].

В Оновлених Типових стратегіях та практичних заходах з викоринення насильства щодо жінок у галузі попередження злочинності та кримінального правосуддя, які містяться у додатку до Резолюції ГА ООН A/RES/65/228 визнається серйозний характер насильства щодо жінок і необхідність прийняття заходів у сфері запобігання злочинності та кримінального правосуддя, розмірних серйозності цього явища, та наполегливо рекомендується державам-учасницям відповідним чином: провести огляд, оцінку і перегляд політики та процедур винесення вироків для того, щоб забезпечити їх відповідність цілям: сприяння забезпеченню безпеки жертви і суспільства, в тому числі шляхом ізоляції правопорушника від жертви і, за необхідності, від суспільства; забезпечувати належну безпеку жертв і свідків актів насильства до початку, під час і по закінченні кримінального розгляду (ч. а «iv», ч. «i» п. 17).

Також, державам-учасницям пропонується належним чином проводити за необхідності огляд, оцінку і перегляд своїх кримінально-процесуальних норм і брати до уваги всі відповідні міжнародні правові документи, для того щоб жінки, які зазнали насильства мали можливість давати свідчення в ході судового розгляду шляхом вжиття належних заходів, які: полегшували б надання таких свідчень шляхом захисту права на особисте життя, нерозголошення відомостей про особу і поваги до гідності жінок, забезпечували б безпеку в ході судового розгляду, й усували можливість «повторної віктимізації»; та у випадку необхідності, надавалася комплексна підтримка і приймалися захисні заходи для забезпечення безпеки, недоторканності приватного життя і гідності жертв та членів їх сімей на всіх стадіях кримінального судочинства, без шкоди для можливості або готовності жертви брати участь у розслідуванні або судовому переслідуванні, і був забезпечений їх захист від загроз і помсти, в тому числі шляхом прийняття комплексних програм захисту свідків і жертв (п. 15 «с» «i») [11, с. 12-13].

Суттєвим є положення, що всі процедури і механізми оскарження повинні бути доступними для жінок, які є жертвами насильства, без побоювання відплати або дискримінації (п. 15 «d») [11, с. 14].

Важливою гарантією забезпечення безпеки жінок є закріплення норми, згідно з якою державам-учасницям у співпраці з неурядовими організаціями, в тому числі з організаціями щодо забезпечення рівноправності жінок, а також у співпраці з відповідними професійними асоціаціями в міру необхідності пропонується забезпечувати або заохочувати проведення для поліції, співробітників системи кримінального правосуддя, юристів і фахівців, пов'язаних з системою кримінального правосуддя, обов'язкових навчальних програм з питань міжнаціональних відносин та поглиблення розуміння гендерних аспектів, які стосуються неприпустимості насильства щодо жінок, його впливу та наслідків і які сприяють прийняттю належних заходів, пов'язаних із проблемою насильства щодо жінок (п. 12 «a») [10].

Висновки

Підсумовуючи викладене вище, доходимо наступних висновків:

1. закріплення положень у нормативно-правових актах держав щодо забезпечення безпеки жінок є важливою умовою у викориненні насильства щодо жінок;

2. проведення періодичного огляду, оцінки і перегляду законодавства, політики, практики і процедур із урахуванням положень відповідних міжнародних актів, прийняття участі у міжнародних форумах, програмах, що стосуються прав жінок, внесення змін до законодавчих актів, які мають дискримінаційний характер, проведення роз'яснювальної політики серед населення з метою попередження насильства над жінками є одними з пріоритетних напрямків у забезпеченні прав жінок;

3. варто також вказати, що жінки, які стали жертвами насильства часто не повідомляють правоохоронні органи про такі випадки, що в свою чергу, стає причиною безкарності винних осіб і повторного вчинення насильства над такими

жінками. Розробка та прийняття заходів забезпечення безпеки жінок у кримінальному судочинстві сприятиме викоріненню насильства над жінками та притягненню осіб, які скоїли злочин до кримінальної відповідальності, оскільки часто причиною неповідомлення про насильство є страх відплати від особи, яка вчинила насильство;

4. до заходів забезпечення жінок у кримінальному судочинстві можна віднести: можливість дачі свідчень за допомогою відео- та аудіотехніки, які можуть змінювати голос та зображення; нерозголошення інформації про жінку, яка стала жертвою насильства третім особам; використання псевдонімів; видача охоронних або заборонних наказів у справах про насильство щодо жінок про заборону вступати в контакт з потерпілою тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Венская декларация и Программа действий, принятая на Всемирной конференции по правам человека (Вена, 25 июня 1993 года) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/viendec93.shtml.
2. Девятый Конгресс Организации Объединенных Наций по предупреждению преступности и обращению с правонарушителями A/CONF.169/16/Rev.1 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/V95/568/33/IMG/V9556833.pdf?OpenElement>.
3. Декларация об искоренении насилия в отношении женщин (принятая резолюцией 48/104 Генеральной Ассамблеи от 20 декабря 1993 года) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/violence.shtml.
4. Женщины мира в 2010 году: Тенденции и статистика. – Нью-Йорк: Организация Объединенных Наций, 2012. – 290 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/publications/pdfs/status%20of%20world%20women_2010_rus.pdf.
5. Заявление, представленное организацией «Хайдройд», неправительственной организацией, имеющей консультативный статус при Экономическом и Социальном Совете E/CN.6/2013/NGO/24 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N12/613/39/PDF/N1261339.pdf?OpenElement>.
6. Пекинская декларация (принятая четвертой Всемирной конференцией по положению женщин, Пекин, 4–15 сентября 1995 года) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/womdecl.shtml.
7. Платформа действий, принятая четвертой Всемирной конференцией по положению женщин (Пекин, 4–15 сентября 1995 года) [Электронный ресурс]. – Режим

доступа:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA%20R.pdf>.

8. Пособие для разработки законодательства по вопросам насилия в отношении женщин. – Нью-Йорк: Организация Объединенных Наций, 2010. – 72 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.un.org/womenwatch/daw/vaw/handbook/Handbook%20for%20legislation%20on%20VAW%20%28Russian%29.pdf>.

9. Рамочная программа действий: Программа мероприятий Организации Объединенных Наций и ожидаемые результаты, 2008–2015 годы «Сообща покончим с насилием в отношении женщин» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.un.org/ru/women/endviolence/framework/frameworkork_new.pdf.

10. Резолюция A/RES/52/86 Генеральной Ассамблеи ООН «Меры в области предупреждения преступности и уголовного правосудия с целью искоренения насилия в отношении женщин» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N98/764/61/PDF/N9876461.pdf?OpenElement>.

11. Резолюция A/RES/65/228 Генеральной Ассамблеи ООН «Усиление мер в области предупреждения преступности и уголовного правосудия в целях борьбы с насилием в отношении женщин» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N10/526/24/PDF/N1052624.pdf?OpenElement>.

12. Резолюция A/RES/66/290 Генеральной Ассамблеи ООН «Последующая деятельность в связи с пунктом 143 Итогового документа Всемирного саммита 2005 года, посвященным безопасности человека» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/476/24/PDF/N1147624.pdf?OpenElement>.

13. Резолюция A/RES/61/143 Генеральной Ассамблеи «Активизация усилий в целях искоренения всех форм насилия в отношении женщин» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N06/503/03/PDF/N0650303.pdf?OpenElement>.

14. Резолюция A/HRC/RES/29/14 Совета по правам человека «Активизация усилий в целях искоренения всех форм насилия в отношении женщин: искоренение насилия в семье» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G15/161/84/PDF/G1516184.pdf?OpenElement>.

15. Римский статут Международного уголовного суда A/CONF.183/9. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [http://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute\(r\).pdf](http://www.un.org/ru/law/icc/rome_statute(r).pdf).

16. General recommendation adopted by the committee on the elimination of discrimination against women. General recommendation № 19: Violence against women [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/INT_CEDAW_GEC_3731_E.pdf.